

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs VIII. Vtrum prædestinatio adiuuari poßit precibus Sanctorum.
artic. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

quinam illi sint. Non dubio conclusionem hanc ita certam esse, ut contrarium sit error in fide. Probat, quoniam Deus plenissimam scientiam habet futurorum omnium contingentium in particulari, ut quaest. 14. artic. 13. praesertim disputat. 15. & 16. demonstratum est, satisque aperte, si fallimur, disputat. 15. citata ostendimus, falsam omnino esse eorum sententiam, qui asseuerant, Deum posse efficere, ut non praedestinaverit, neque praesciuerit saluandum, quem praedestinavit, & praescit saluandum, & ut non reprobauerit, neque praesciuerit damnandum: ergo in mente diuina certus est tam formaliter, quam materialiter, numerus non solum praedestinatorum, sed etiam reprobatorum. Confirmari potest conclusio ex illo 2. ad Timoth. 1. Firmum fundamentum Dei stat, cognouit Dominus, qui sunt eius, & ex illo ad Roman. 8. Quos praesciuit, & praedestinauit, &c.

Secunda conclusio.

Prædestinatorum Angelorum numerus maior quam reprobatorum.

An autem praedestinatorum numerus sit maior quam reprobatorum. Sit secunda conclusio. In Angelis maior est numerus praedestinatorum, quam reprobatorum. Haec est communis, illudque Apocal. 12. ubi de dracone dicitur: *Et cauda eius trahēbat tertiam partem stellarum caeli, & misit eas in terram:* sonare videtur aperte solum tertiam partem Angelorum fuisse reprobata. Tamen si ab aliquibus aliter exponatur ille locus, nempe de hominibus, qui aliquando Ecclesiam illuminauerunt, quod tertiam, aut magnam partem eorum deiecerunt: aut de hominibus & Angelis simul, qui à gratia deciderunt.

Tertia conclusio.

Reprobatorum hominum turba numerosior.

Tertia conclusio. Multo maior est pars hominum reprobatorum, quam praedestinatorum. Probatur, quoniam infideles, haeretici, & schismatici, qui fuerunt semper in orbe, & erunt, multis partibus superant fideles omnes. Praeterea ex fidelibus multi sunt, ex numero reprobatorum. Conclusio colligitur etiam ex illo Matth. 7. *Quam angusta porta, & arcta via est, quae ducit ad vitam, & pauci sunt, qui inueniant eam.* & ex illo Matth. 20. & 22. *Multi sunt vocati, pauci vero electi.*

Prædestinati fideles an plures quam reprobi.

An vero ex fidelibus, praesertim ex Christianis, maior pars praedestinata sit, Gregorius homil. 19. in Euangelia de solis fidelibus intelligit illud Matth. 20. *Multi sunt vocati, pauci vero electi.* Idem innuit homil. 38. Chrysostomus etiam homil. 65. in Matth. exponens eundem locum, commemoransque multa ad mores attinentia, propter quae fideles possunt damnari, concludit: *Quare non iniuria paucos fore saluandos quidam dicebat. Ego licet videam efficaciam passionis, meritorum Christi, & sacramentorum, quibus eadem merita rite dispositis applicantur: dum tamen multitudinem peccatorum considero, deinde, quam parum curent homines suam salutem, & quam delides, ne dicam imparati, accedant ad sacramenta, valde timeo, ne maior sit pars fidelium reprobatorum, quam praedestinatorum: praesertim cum vel vnum lethale peccatum, de quo debitam non egerint penitentiam, ad interitum aeternum sit satis.*

Non plures ex hominibus quam ex Angelis praedestinati.

An vero tot ex hominibus, quot ex Angelis sint praedestinati: D. Thomas hoc loco tres refert sententias. Primam eorum, qui dicebant, tot solum ex hominibus esse praedestinos, quot ex Angelis corruerunt. Quae suaderi potest ex illo Psal. 109. ubi de Christo dicitur: *Impleuit ruinas, Angelorum scilicet, qui corruerunt, ex hominibus qui praedestinati sunt.* At neque illa est certa expositio eius loci, neque si esset certa, inde id colligeretur, sed solum tot, cum minimum, ex hominibus saluari, quot

ex Angelis corruerunt. Vnde Anselmus lib. 1. Cur Deus homo, cap. 18. ex eo affirmat plures ex hominibus saluos fieri, quam corruerunt ex Angelis: quoniam homines, non solum in defectum Angelorum, qui corruerunt, sunt conditi, sed etiam, ut per se completeret numerum praedestinatorum praefinitum à Deo. In eandem sententiam inclinat Augustinus in Enchirid. cap. 29. Vbi, cum praemisisset ex hominibus reparandam ruinam Angelorum, addit. *Itaque superna illa Hierusalem mater nostra, nulla ciuium suorum numerositate fraudabitur, sed obuiore etiam copia fortasse regnabit.*

Secunda sententia fuit D. Gregorij homil. 34. in Euangelia, ubi sic ait: *Suprema illa ciuitas ex Angelis & hominibus constat, ad quam tantum credimus humanum genus ascendere quantos illic contigit electos Angelos remansisse.*

Tertia fuit. Tot homines fuisse praedestinos, quot fuerunt Angelus, qui ceciderunt & remanserunt, atque adeo quot fuerunt Angeli qui creati sunt.

Melius tamen cum Augustino in Enchirid. cap. citato, ait hoc loco D. Thomas: soli Deo praedestinatorum numerum esse cognitum, iuxta id, quod in secreta illa oratione temporis quadragesimalis dicit Ecclesia: *Deus cui soli cognitus est numerus electorum in superna felicitate locandus.* Consonatque illud 2. ad Timoth. 2. *Nouit Dominus, qui sunt eius.* In Concil. Trident. sess. 6. cap. 12. & can. 15. & 16. aduersus Luther. est definitum: *Nulium, absque speciali reuelatione, posse scire in hac vita, qui sint praedestinati, & an ipse de numero praedestinatorum sit.*

ARTICVLVS VIII.

Vtrum praedestinatio adiuari possit precibus sanctorum.

QUANTVM effectus praedestinationis, quoad auxilia & dona supernaturalia, quae Deus gratis confert, à precibus Sanctorum & à cooperatione per proprium arbitrium creatum pendeat: quantum item ab aliis medijs naturalibus eatenus pendeat, quantum, ut integer effectus praedestinationis in rerum natura existat, partim à libero cuiusque adulti arbitrio, partim à progenitorum, aliorumque hominum arbitrio pendet, artic. 5. memb. 8. & 9. explicatum est. Quo etiam loco dictum est, Deum per scientiam median inter liberam, & merè naturalem, ante omnem praedestinationem cognouisse omnia, quae pro libertate cuiusque arbitrii creati futura erant ex hypothesis, quod hunc aut illum ordinem rerum creare vellet, atque adeo cognouisse, qui in eo ordine rerum per media, quae futura praevidebat, peruenturi essent in vitam aeternam, qui non item. Tunc vero electione huius potius ordinis rerum, quam cuiusvis alterius, hos potius quam alios, praedestinasse, quos per eadem ipsa media, partim ab ipsomet Deo, partim à libero arbitrio cuiusque adulti praedestinati, partim à libero arbitrio aliorum dependentia, in vitam aeternam peruenturos praevidebat. Quò fit, ut ex dictis ibidem sit manifestum, praedestinationem, quoad ipsius effectum, non secus pendere saepe à precibus propriis, & aliorum, atque ab aliis medijs, quae ab arbitrio creato pendent, ac si in Deo non esset praedestinatio, sed solum providentia circa beatitudinem, nec minus Deo esset incertum, quinam consecuturi essent beatitudinem, quam in se sit incertum, pendensque ab arbitrio creato. Ex dictis etià ibidem est manifestum, Deum

Prædestinatio quoad effectum quoad media naturae precibus.

Deum

Deum in praedestinandis reprobandisque hominibus & Angelis in eo ordine rerum quem elegit, rationem habuisse vsus liberi arbitrij eorum praeuili in sensu, quem art. 5. memb. 9. & 10. explicauimus, ita scilicet, vt nisi Deus praeuidisset hoc vel illud pro libertate arbitrij creati esse futurum, hic non esset praedestinatus per haec aut illa media, quae ex libero ipsius, aut aliorum arbitrio pendet: ex quibus omnibus patet, diuina praedestinatione & reprobatione nihil omnino impediuntibus, orationes nostras & aliorum, conatum nostrum, & Ecclesiae, admonitiones, increpationes, & comminationes Scripturarum, praesertim admonitionem illam 2. Petri 2. *Satagite fratres, vt per bona opera certam vestram uocationem & electionem faciat*, superuacaneas non esse, vt qui praedestinati sunt, vitam aeternam consequantur. Vnde Greg. 1. dialog. c. 8. *Obineri, inquit, nequaquam possunt, quae a Deo praedestinata* (hoc est, praedestinata vt concedantur) *non fuerunt: sed ea, quae uiri Sancti orando efficiunt, ita praedestinata sunt, vt precibus ipsorum obtineantur. Nam ipsa quoque peruenis regni praedestinatione, ita est ab omnipotente Deo disposita, vt ad hoc electi pro labore perueniant, quatenus postulando mereantur accipere id, quod eis Deus omnipotens ante saecula disposuit donare.* Idque confirmat, quoniam licet Deus pollicitus fuerit Abrahamo in Isaac multiplicandum semen eius: Isaac tamen precibus obtinuit à Deo, vt vxor conciperet, & pareret Iacob.

QUESTIO XXIV. De libro vitae. DISPUTATIO VNICA.

Quid sit in Deo liber vitae, & num à praedestinatione differat?

LIBER VITAE intellectus, quatenus notitia visionis complectitur omnes, qui vitam aeternam assequuntur, dicitur metaphoricè liber vitae. Sanè consuetudo ab antiquis ducta temporibus obtinuit, vt qui eliguntur ad grauiora munera, in libro scribantur. Sic Romani veteres, quos homines in ordinem senatorium referebant, Patres vocabant. Conscriptos, quod in senatu scriptis adnotaretur. Quamobrem creatura illae, quas mens diuina per cognitionem in se continet, tamquam simpliciter electas in aeternam vitam, merito dicuntur scriptae in libro vitae, mentisque ipsae, vt eas modo praedicto continet, nomen liberi vitae sibi vendicat. Etenim quae mente continentur, praesertim si firmiter retineantur, per metaphoram dicuntur in mente scripta, iuxta illud Proverb. 3. *Ne obliuiscaris legis tuae, & praecepta mea cor tuum custodiat, paucaque intercedis, Describo illa in tabulis cordis tui.*

Illud verò discrimen est inter praedestinationem, & liberum vitae: Quod cum praedestinatio sit ratio mediatorum, quibus Deus praeuidet perducendum aliquem in vitam aeternam, cum proposito eum ordinem exequendi: utique ratio seu cognitio illa mediatorum, quam praedestinatio includit, pertinet ad scientiam Dei, tum naturalem, tum mediam inter liberam, & merè naturalem, anteceditque decretum voluntatis diuinae, quod rationem praedestinationis complet, quo etiam Deus ordinem illum exequutioni mandare statuit. Liber autem vitae est cognitio libera, qua Deus, post decretum illud voluntatis, certò cognoscit, quinam in vitam aeternam sint peruenturi. Hinc est, vt ad liberum vitae pertineat co-

Molina in D. Thom.

Agnitio illa, de qua Paulus 2. ad Timot. 2. ait: *Firmum fundamentum Dei sta, habens signaculum hoc, cognouit Dominus, qui sunt eius.* Ea namque cognitio diuina, quae ad liberum vitae spectat, quasi obliuiscit praedestinationem, quam consequitur.

De libro vitae in hac acceptione intelligendum est illud Pl. 39. *In capite libri scriptum est de me, vt facerem voluntatem tuam.* Quod, vt Paulus ad Hebr. 10. exponit, ad litteram intelligitur de Christo, qui tamquam princeps, & caput, & exemplar ceterorum praedestinatorum, ad cuius imitationem, cuius meritis, & in cuius honorem & gloriam ceteri praedestinati sunt, caput illius libri obtinet. In eadem acceptione sumitur in locis sequentibus. Dan. 12. *In tempore illo saluabitur populus tuus omnis, qui inuentus fuerit scriptus in libro.* Ad Philip. 4. *Quorum nomina scripta sunt in libro vitae.* Apoc. 20. *Qui non inuentus est in libro vitae scriptus, missus est in stagnum ignis.* & c. 21. *Non intrabit in eam aliquod conquinatum, aut abominationem faciens, & mendacium, nisi qui scripti sunt in libro vitae.*

Illud est animaduertendum, homines duobus modis acceptari à Deo in vitam aeternam, dignosve illa iudicari. Vno, quia cognoscuntur discitissimi in gratia, & ideo vitam aeternam consequuntur: id quod est iudicari dignos simpliciter aeterna vita, & quadrat in solos praedestinos. Altero, quia praeuidentur ad tempus futuri in gratia, non verò in ea permanfuri ad vitam vsque terminum: quocirca iudicantur digni vita aeterna, non simpliciter, sed pro illo duntaxat tempore: id quod appellari consuevit, acceptari & dignos iudicari vita aeterna secundum praesentem illius temporis iustitiam. Iuxta haec ergo liber vitae duobus modis vsurpatur. Primo, vt continet solos praedestinos, qui priori modo digni vita aeterna iudicantur. In qua sola acceptione liberum vitae hactenus vsurpauimus: de quo numquam delentur, qui in eo scripti sunt. Secundo modo, vt continet etiam iustos non praedestinos, qui posteriori modo digni vita aeterna iudicantur, atque adeò dicuntur scripti in libro vitae secundum praesentem iustitiam, eius duntaxat temporis, in quo in gratia sunt. Qui hoc posteriori modo in libro vitae scripti sunt, quando per peccatum à gratia decidunt, de eodem deleri dicuntur. Hoc secundo modo sumitur liber vitae in illo Plal. 68. *Deleantur de libro viuientium, & cum iustis non scribantur.* Et in illo Apocalyp. 3. *Qui uiserit, sic uestietur uelamentis albis, & non delebo nomen eius de libro vitae.* Porro cum audis, deleri aliquem de libro vitae, nõ ita intelligas, quasi Deus mutet iudicium, quod antea habebat: sed quia, cum pro tempore antecedente peccatum iudicaretur ille dignus vita aeterna, pro sequenti iudicatur ea indignus; dignusque qui supplicis puniatur sempiternis, perseverante semper in Deo utroque iudicio, vt quae st. 4. art. 15. explicatum est.

Sunt & aliae acceptiones libri vitae, vt hoc loco notat D. Thomas. Vt enim liber militiae nõ solum is dicitur, in quo milites scribuntur: sed etiam is, in quo disciplina militaris modusque victoriae reportandi traditur: is ite, qui res à militibus gestas, continet, vt praemiis dignisque honoribus afficiantur: ita praeter acceptiones explicatas iure optimo liber vitae ille in primis dicitur, in quo precepta modusque consequendi vitam aeternam docentur. Qua ratione vetus nouusque testamētum liber vitae appellantur. Nam in illud Eccl. 24. *Haec omnia liber vitae,* ait glossa, id est, nouum & vetus testamētum. Eadem ratione Christus, vt homo, quatenus vita sua exemplar, & via est, quae ad vitam ducit, liber etiam vita, ad quem homines motes suos componere debent, appellari potest. Ideo illud

Gg Apoc.

Librum vitae duobus modis accipi.

Deleri de libro vitae, quid.

Libri vitae acceptiones aliae.

Libri vitae quid.

Praedestinatio, & liber vitae in quo differat.